

TARCZA ANTYKRYZYSOWA 2.0

Sigeon IP, Grzelak i Wspólnicy

Kancelaria patentowo-prawna

Doradztwo biznesowe w IP

www.sigeon.pl

TARCZA ANTYKRYZYSOWA 2.0

OMÓWIENIE WYBRANYCH ROZWIĄZAŃ POMOCOWYCH DLA PRZEDSIĘBIORCÓW ORAZ ZMIAN PRZEPISÓW

Stan prawny na dzień 27 kwietnia 2020 r.

WPROWADZENIE

W dniu 18 kwietnia 2020 r. weszła w życie ustawa z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (tzw. Tarcza Antykryzysowa 2.0), obejmująca w szczególności nowelizację ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (tzw. Tarcza Antykryzysowa 1.0).

Tarcza Antykryzysowa przewiduje szereg rozwiązań mających przeciwdziałać negatywnym skutkom społeczno – gospodarczym wywołanym epidemią COVID – 19 oraz umożliwia skorzystanie z różnych form pomocy przedsiębiorcom, którzy na skutek epidemii znaleźli się w trudnej sytuacji finansowej.

Niżej przedstawiamy wybrane rozwiązania oraz zmiany przepisów wprowadzone przez Tarczę Antykryzysową (z uwzględnieniem zmian wprowadzonych przez Tarczę Antykryzysową 2.0.), które będą mieć wpływ na działalność przedsiębiorców na polskim rynku.

FORMY WSPARCIA FINANSOWEGO PRZEDSIĘBIORCÓW

- **Instrumenty wsparcia oferowane przez ARP**

Tarcza Antykryzysowa 2.0 ustanowiła podstawę prawną dla udzielenia wsparcia przez Agencję Rozwoju Przemysłu S.A. przedsiębiorcom którzy, w związku z ogłoszeniem stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, znaleźli się w trudnej sytuacji finansowej.

ARP S.A. i ARP Leasing Sp. z o.o. mogą przyznawać przedsiębiorcom wsparcie w szczególności w formie pożyczek, gwarancji lub poręczenia oraz leasingu lub innych instrumentów związanych z finansowaniem prowadzonej działalności gospodarczej, na warunkach rynkowych.

Dotychczas ARP S.A. i ARP Leasing Sp. z o.o. udostępniły następujące formy pomocy:

- refinansowanie umów leasingowych dla sektora transportu drogowego,
- pożyczki obrotowe na finansowanie deficytu w kapitale obrotowym,
- pożyczki obrotowe finansujące wypłatę wynagrodzeń w sektorze MŚP.

Pożyczki udzielane są z karencją w spłacie do 15 miesięcy (pożyczka przeznaczona na finansowanie deficytu w kapitale obrotowym) lub do 12 miesięcy (pożyczka na finansowanie deficytu funduszu wynagrodzeń przedsiębiorstwa).

Trudna sytuacja finansowa przedsiębiorcy, determinująca możliwość skorzystania ze wsparcia, oznacza sytuację, w której nastąpił spadek obrotów gospodarczych przedsiębiorcy w następstwie COVID-19, rozumiany jako spadek sprzedaży towarów lub usług, w ujęciu ilościowym lub wartościowym:

- 1) nie mniej niż o 15%, obliczony jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych dwóch kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o dofinansowanie, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych dwóch kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; lub
- 2) nie mniej niż o 25%, obliczony jako stosunek obrotów z dowolnie wskazanego miesiąca kalendarzowego, przypadającego po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o dofinansowanie, w porównaniu do obrotów z miesiąca poprzedniego.

Niezależnie od warunków określonych w ustawie, przedsiębiorca musi także spełnić wymogi stawiane przez samą ARP - pomoc przeznaczona jest dla firm z obszaru małych i średnich przedsiębiorstw, które prowadzą pełną księgowość oraz spełniają określone kryteria (są to m.in. prowadzenie działalności przez co najmniej 12 miesięcy, osiągnięcie za ostatni okres obrachunkowy przychodów na poziomie minimalnym 4 mln. zł., zakończenie ostatniego roku dodatnim wynikiem EBITDA oraz dodatnim wynikiem finansowym netto).

Wnioski o pożyczki i refinansowanie leasingu składane mogą być za pośrednictwem systemu informatycznego. W tym celu udostępniony zostanie przedsiębiorcom Portal Klienta, w którym możliwe będzie złożenie wniosków.

Ze wsparcia z APR nie będą mogli jedynie skorzystać przedsiębiorcy, wobec których ogłoszono upadłość, oraz wobec których otwarte zostało postępowanie restrukturyzacyjne, a także przedsiębiorcy, których trudna sytuacja finansowa nie jest następstwem COVID-19.

Wielkość oraz rodzaj wsparcia mają być uzależnione od faktycznych skutków finansowych, jakie przedsiębiorca poniósł na skutek ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, jak również od skali prowadzonej działalności.

- **Mikropożyczka dla przedsiębiorców ze środków Funduszu Pracy**

Mikropożyczka ze środków Funduszu Pracy to jednorazowa pożyczka w wysokości 5 tys. zł na pokrycie kosztów mikroprzedsiębiorców. Po zmianach wprowadzonych przez Tarczę Antykryzysową 2.0. pożyczkę mogą otrzymać również podmioty, które nie zatrudniają oraz nigdy nie zatrudniały pracowników.

Przypominamy, że za mikroprzedsiębiorcę uważa się przedsiębiorcę, który w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych zatrudniał średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 2 milionów euro.

Pożyczka będzie wypłacana jednorazowo, po podpisaniu umowy. Okres jej spłaty nie może przekroczyć 12 miesięcy, przy czym rozpoczęcie spłaty pożyczki będzie następowało po trzymiesięcznym okresie

karencji. Stałe oprocentowanie pożyczki wynosi w skali roku 0,05 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski.

Warunkiem uzyskania pożyczki jest prowadzenie działalności przed 1 marca 2020 r. Wniosek o udzielenie pożyczki składa się w powiatowym urzędzie pracy (PUP) właściwym ze względu na miejsce prowadzenia działalności gospodarczej (można to zrobić za pomocą formularza elektronicznego lub w formie papierowej).

Pożyczka podlega umorzeniu na wniosek przedsiębiorcy pod warunkiem, że mikroprzedsiębiorca będzie prowadzić swoją działalność przez 3 miesiące od dnia udzielenia mu pożyczki.

- **Zwolnienia z opłacania składek na ZUS**

Przedsiębiorcy, którzy zgłosili do ubezpieczenia mniej niż 10 osób, mogą złożyć wniosek o zwolnienie z nieopłaconych składek na ZUS oraz na ubezpieczenie zdrowotne za okres od 1 marca 2020 r. do 31 maja 2020 r. w odniesieniu do samych przedsiębiorców oraz ich pracowników.

Przedsiębiorcy, którzy opłacają składki wyłącznie za siebie (tzw. samozatrudnieni), mogą złożyć wniosek o zwolnienie nieopłaconych składek na ZUS oraz na ubezpieczenie zdrowotne za okres od 1 marca 2020 r. do 31 maja 2020 r., pod warunkiem, że przychód z prowadzonej działalności gospodarczej uzyskany w pierwszym miesiącu, za który jest składany wniosek o zwolnienie z opłacania składek nie był wyższy niż 300% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w 2020 r. (15 681 złotych).

Na mocy Tarczy Antykryzysowej 2.0. rozszerzony został krąg podmiotów mogących skorzystać ze zwolnień z opłacania składek ZUS. Przedsiębiorcy, którzy na dzień 29 lutego 2020 r. zgłosili do ubezpieczeń społecznych od 10 do 49 ubezpieczonych, mogą ubiegać się o zwolnienie z obowiązku opłacenia nieopłaconych należności z tytułu składek na ZUS oraz na ubezpieczenie zdrowotne, należnych za okres od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r. Z tym, że w tym przypadku zwolnieniem ma zostać objęte 50 proc. łącznej kwoty nieopłaconych należności z tytułu składek wykazanych w deklaracji rozliczeniowej złożonej za dany miesiąc.

Uzyskanie zwolnienia nie będzie stanowiło przychodu na gruncie podatku PIT.

Ze zwolnień skorzystają płatnicy zarejestrowani przed 1 kwietnia 2020 r., a stosowny wniosek należy złożyć do ZUS.

- **Dofinansowanie z FGŚP do wynagrodzeń w przypadku przestoju lub obniżenia czasu pracy**

Tarcza Antykryzysowa przewiduje dofinansowania z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych dla przedsiębiorców do wynagrodzeń pracowników w przypadku przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy oraz opłaty składek na ubezpieczenia społeczne.

Uprawnieni do uzyskania dofinansowania są przedsiębiorcy, u których wystąpił spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19:

- dofinansowanie w wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia (1300 PLN brutto) w przypadku, gdy przedsiębiorca obniży wynagrodzenie pracowników (o nie więcej niż 50%), którzy nie mogą pracować z powodu COVID-19, mimo że pozostają w gotowości do pracy (przebieg ekonomiczny).

- dofinansowanie do wysokości połowy wynagrodzenia, ale nie więcej niż 2079,43 zł brutto na każdego pracownika – w przypadku, gdy przedsiębiorca skróci czas pracy pracowników (o maksymalnie 20%, ale tylko do 0,5 etatu).

Dofinansowanie może otrzymać przedsiębiorca, u którego wystąpił spadek obrotów gospodarczych:

- nie mniej niż o 15%, obliczony jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy w 2020 r. w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy w 2019 r. lub
- nie mniej niż o 25% obliczony jako stosunek obrotów z dowolnie wskazanego miesiąca w 2020 r. w porównaniu do obrotów z miesiąca poprzedniego.

Przedsiębiorca nie może mieć zaległości publiczno – prawnych na koniec III kwartału 2019 r., a także nie mogą wobec niego zachodzić przesłanki do ogłoszenia upadłości.

Dofinansowanie jest wypłacane w okresach miesięcznych, przez łączny okres 3 miesięcy. W okresie pobierania dofinansowania pracodawca nie może wypowiedzieć umowy o pracę z przyczyn nietyczących pracownika.

Wniosek o dofinansowanie należy złożyć w Wojewódzkim Urzędzie Pracy (WUP) właściwym dla siedziby pracodawcy (w formie papierowej lub za pomocą formularza elektronicznego).

- **Dofinansowanie do części kosztów wynagrodzeń z Funduszu Pracy**

Dofinansowanie z Funduszu Pracy na pokrycie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne przysługuje mikro, małym i średnim przedsiębiorstwom w przypadku spadku obrotów, spowodowanego epidemią COVID - 19.

Wysokość wsparcia uzależniona jest od wysokości spadku obrotów.

W przypadku spadku obrotów o:

- co najmniej 30 proc. – dofinansowanie może być przyznane w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 50 proc. wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 50 proc. kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę powiększonego o składki na ubezpieczenie społeczne od pracodawcy w odniesieniu do każdego pracownika;
- co najmniej 50 proc. – dofinansowanie może być przyznane w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 70 proc. wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 70 proc. kwoty minimalnego wynagrodzenia powiększonego o składki na ubezpieczenie społeczne od pracodawcy w odniesieniu do każdego pracownika;
- co najmniej 80 proc. – może być przyznane w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 90 proc. wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 90 proc. kwoty minimalnego wynagrodzenia powiększonego o składki na ubezpieczenie społeczne od pracodawcy w odniesieniu do każdego pracownika.

Dofinansowanie jest wypłacane w okresach miesięcznych. Wsparcie może być przyznane na okres nie dłuższy niż 3 miesiące.

Przedsiębiorca nie może otrzymać dofinansowania w części, w której te same koszty prowadzenia działalności gospodarczej zostały albo zostaną sfinansowane z innych środków publicznych.

Wniosek o dofinansowanie należy złożyć w Powiatowym Urzędzie Pracy właściwym ze względu na miejsce prowadzenie działalności gospodarczej, za pomocą formularza elektronicznego dostępnego w portalu Praca.gov.pl. lub w wersji papierowej bezpośrednio w Powiatowym Urzędzie Pracy.

- **Świadczenie postojowe dla samozatrudnionych**

Przedsiębiorcy prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą przed dniem 1 lutego 2020 r., ale także zleceniobiorcy, w tym zarabiający na podstawie umowy o dzieło, umowy agencyjnej zawartej przed 1 lutego 2020 r., mogą starać się o tzw. świadczenie postojowe (nieoskładkowane i nieopodatkowane). Wynosi ono:

- 2080 zł dla zleceniobiorców i prowadzących działalność (80 proc. minimalnego wynagrodzenia), jeśli ich przychód spadł o co najmniej 15 proc. w stosunku do poprzedniego miesiąca,
- 1300 zł dla osób na karcie podatkowej lub ryczałcie ewidencjonowanym, zwolnionym z VAT.

Świadczenie może być wypłacone nie więcej niż trzy razy. Ponowne przyznanie świadczenia postojowego będzie mogło nastąpić nie wcześniej niż w miesiącu następującym po miesiącu wypłaty po raz pierwszy tego świadczenia, pod warunkiem wykazania w oświadczeniu, że sytuacja materialna nie uległa poprawie.

ZMIANY W PRAWIE PRACY

- **Możliwość zmiany warunków pracy**

Pracodawcy, u których wystąpi określony w ustawie spadek obrotów gospodarczych mają możliwość:

- 1) ograniczenia nieprzerwanego odpoczynku dobowego do nie mniej niż 8 godzin (w miejsce wymaganych w Kodeksie pracy co najmniej 11 godzin) i nieprzerwanego odpoczynku tygodniowego do nie mniej niż 32 godzin (w miejsce wymaganych co najmniej 35 godzin),
- 2) zawarcia porozumienia o wprowadzeniu systemu równoważnego czasu pracy, w którym jest dopuszczalne przedłużenie dobowego wymiaru czasu pracy maksymalnie do 12 godzin i okresu rozliczeniowego do 12 miesięcy. Będzie to możliwe bez konieczności spełnienia obecnie wymaganych przesłanek do wprowadzenia tego systemu czasu pracy,
- 3) zawarcia porozumienia o stosowaniu mniej korzystnych warunków zatrudnienia pracowników niż wynikające z umów o pracę zawartych z tymi pracownikami, w zakresie i przez czas ustalone w porozumieniu.

Wskazane powyżej porozumienia powinny zostać zawarte z organizacjami związkowymi, a jeżeli takich nie ma – z przedstawicielami pracowników.

W porozumieniu ze związkami zawodowymi, albo gdy nie ma związków z przedstawicielami pracowników, pracodawca może wprowadzić system równoważnego czasu pracy (bez względu na rodzaj i organizację pracy) w okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 12 miesięcy a także stosować mniej korzystne warunki zatrudnienia niż wynikające z umów o pracę.

- **Szkolenia BHP**

Z wyjątkami (np. pracowników na stanowiskach roboczych) umożliwiono w trakcie trwania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii przeprowadzanie szkoleń wstępnych w dziedzinie BHP w całości za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej.

- **Badania lekarskie**

Ponadto ustawa tymczasowo zawiesza obowiązki w odniesieniu do okresowych badań lekarskich. Zawieszane obowiązki należy wykonać w ciągu 60 dni od odwołania stanu epidemii. Badania wstępne są nadal wymagane, ale więcej lekarzy może je przeprowadzić.

ZMIANY W PRAWIE PODATKOWYM

- **Przesunięcie terminu złożenia rocznych deklaracji PIT i CIT**

Do dnia 31 maja 2020 r. odroczone zostały terminy składania deklaracji PIT oraz CIT-8; a dla szpitali i organizacji pożytku publicznego termin został przedłużony do dnia do 31 lipca 2020.

- **Możliwość wstecznego rozliczania strat podatkowych w PIT i CIT**

Podatnicy PIT, którzy ponieśli w 2020 r. stratę z pozarolniczej działalności gospodarczej oraz podatnicy CIT będą mogli odliczyć od dochodu uzyskanego w 2019 r. stratę poniesioną w 2020 r.. Odliczenie będzie możliwe jeżeli przychody osiągnięte w 2020 r. spadną o co najmniej 50 proc., w stosunku do przychodów osiągniętych w 2019 r.. Podatnicy chcący skorzystać z możliwości odliczenia będą musieli złożyć korektę zeznania za 2019 r. Odliczyć będzie można stratę do wysokości 5 mln zł w pierwszym roku. Nadwyżka będzie odliczana w kolejnych latach.

- **Zmiany w zaliczkach na podatek od wynagrodzeń**

Wydłużony został termin na przekazanie przez płatników zaliczek na podatek od wynagrodzeń pobranych za marzec i kwiecień, jeżeli płatnicy ci ponieśli negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19. Zapłata tych zaliczek będzie mogła być dokonana do 1 czerwca 2020 r.

- **Darowizny odliczane w PIT i CIT**

Ustawa przewiduje możliwość odliczenia w podatku PIT i CIT z tytułu darowizn (pieniężnych lub rzeczowych) przekazanych od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 30 września 2020 r. na przeciwdziałanie COVID-19, dla podmiotów świadczących opiekę zdrowotną, w tym transport sanitarny, a także przekazane Agencji Rezerw Materiałowych oraz Centralnej Bazie Rezerw Sanitarno-Przeciwepidemicznych. Jeśli darowizna zostanie przekazana do końca kwietnia br., będzie można odliczyć 200 proc. jej wartości, przekazanej do końca czerwca – 150 proc jej wartości, a w terminie późniejszym – 100% wartości darowizny.

Ponadto podatnicy mogą dokonywać jednorazowo odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej środków trwałych, które zostały nabyte w celu produkcji towarów związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 (takich jak maseczki ochronne, respiratory, środki odkażające, medyczna odzież ochronna, ochraniacze na obuwie, rękawiczki, okulary, gogle, środki do dezynfekcji i higieny rąk) i wprowadzone do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w 2020 roku.

- **Podatek od przychodów z budynków (PIT, CIT)**

Odroczenie terminu zapłaty podatku od przychodów z budynków za okres marzec-maj 2020 do 20 lipca 2020. Odroczenie dotyczy podatników, którzy ponieśli negatywne konsekwencje ekonomiczne w okresie od marca do maja 2020 roku, i których przychody (wszystkie, nie tylko z budynków) spadły o co najmniej 50% w stosunku do analogicznego miesiąca roku poprzedniego.

- **Ulga B+R przy zaliczkach (PIT, CIT)**

Tarcza wprowadza możliwość uwzględnienia kosztów kwalifikowanych, związanych z opracowaniem produktów do zwalczania epidemii, już w zaliczce na podatek dochodowy, a nie dopiero w rozliczeniu rocznym.

- **IP-Box przy zaliczkach (PIT, CIT)**

Zmienione przepisy przewidują możliwość zastosowania preferencyjnej stawki podatkowej 5% już przy wyliczaniu zaliczki na podatek dochodowy, a nie dopiero w rozliczeniu rocznym. Dotyczy to dochodów z kwalifikowanych praw własności intelektualnej wykorzystywanych do przeciwdziałania epidemii.

- **Zwolnienie z PCC**

Zmianie uległy przepisy podatku od czynności cywilnoprawnych - zwolnione z podatku od czynności cywilnoprawnych będą sprzedaży i zamiany walut wirtualnych. Zmiana wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2020 r.

- **Brak podatku od świadczeń postojowych, zakwaterowania i wyżywienia**

Wolne od podatku są świadczenie postojowe dla osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą lub pracującej na podstawie umowy cywilnoprawnej oraz świadczenia polegające na zakwaterowaniu i wyżywieniu niezbędnym do realizacji obowiązków pracowniczych.

- **Dłuższe terminy dot. raportowania schematów podatkowych**

Terminy dotyczące schematu podatkowego nie rozpoczynają się, a rozpoczęte podlegają zawieszeniu w okresie od 31 marca 2020 r. do dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego/stanu epidemii ogłoszonego w związku z COVID-19, nie dłużej jednak niż do 30 czerwca 2020 r.

- **Więcej czasu na zawiadomienie o płatności na rachunek spoza tzw. białej Listy podatników VAT**

W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego/stanu epidemii w związku z COVID-19 stosowany jest 14-dniowy termin na złożenie zawiadomienia o płatności na rachunek niezamieszczony w tzw. białej Liście podatników VAT.

- **Nowy termin na złożenie informacji o cenach transferowych (TP-R)**

Podmioty powiązane, których rok podatkowy rozpoczął się po 31 grudnia 2018 r., a zakończył przed 31 grudnia 2019 r., powinny sporządzić informację o cenach transferowych za rok podatkowy w terminie do końca dziewiątego miesiąca po zakończeniu roku podatkowego. W związku z tym termin na złożenie szefowi KAS lokalnej dokumentacji cen transferowych został przedłużony do 30 września br. a do 31 grudnia 2020 r. przedłużono termin do dołączenia do lokalnej dokumentacji cen transferowych grupowej dokumentacji cen transferowych.

- **Więcej czasu na uiszczenie opłat za 2020 rok z tytułu użytkowania wieczystego oraz z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności**

Opłata roczna za 2020 rok z tytułu użytkowania wieczystego oraz z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności może zostać dokonana do 30 czerwca 2020 r.

PRAWO SPÓŁEK I INNE SPRAWY KORPORACYJNE

- **Zdalny udział w zgromadzeniu wspólników i walnym zgromadzeniu**

Zgodnie z nowymi przepisami kodeksu spółek handlowych, udział w zgromadzeniu wspólników można wziąć także przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, chyba że umowa spółki stanowi inaczej. Takie zdalne zgromadzenie ma zapewnić dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym wszystkich osób w nim uczestniczących oraz wykonywanie osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu przed lub w toku zgromadzenia wspólników. Możliwość prowadzenia zdalnego zgromadzenia jest obecnie zasadą, której wyłączenie wymagać będzie zmiany w umowie czy statucie spółki. Wprowadzono także wymóg uchwalenia regulaminu określającego m. in. sposób komunikacji i głosowania. Regulamin uchwała co do zasady rada nadzorcza, a w przypadku spółek z o.o., gdzie nie ma rady nadzorczej uchwała wspólników, która może być zaskarżona.

- **Posiedzenia zarządu oraz rady nadzorczej spółek kapitałowych**

Zmienione postanowienia Ksh pozwalają członkom zarządów zarówno w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, jak i akcyjnych na uczestniczenie w posiedzeniach zarządu i podejmowanie uchwał za pomocą środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość (np. poprzez telekonferencję lub video call). Ponadto, zarząd jest uprawniony do podejmowania uchwał w trybie pisemnym, a członkowie zarządu mogą oddawać głos na piśmie za pośrednictwem innego członka zarządu. Powyższe rozwiązania są dozwolone jeżeli umowa spółki albo statut nie zawierają innych postanowień w tym zakresie.

W odniesieniu do spółki akcyjnej, rada nadzorcza powinna określić w formie regulaminu szczegółowe zasady udziału w posiedzeniu zarządu przy wykorzystywaniu środków komunikacji elektronicznej. Regulamin nie może określać wymogów i ograniczeń, które nie są niezbędne do identyfikacji członków zarządu i zapewnienia bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej.

Członkowie rad nadzorczych zarówno w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, jak i akcyjnych mogą uczestniczyć w posiedzeniach rady nadzorczej i podejmować uchwały za pomocą środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Ponadto, rada nadzorcza jest uprawniona do podejmowania uchwał w trybie pisemnym, a jej członkowie będą mogli oddawać głos na piśmie za pośrednictwem innego członka rady nadzorczej. Uchwały podjęte w trybie pisemnym oraz przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość są ważne, gdy wszyscy członkowie rady zostali powiadomieni o treści uchwały oraz co najmniej połowa członków rady wzięła udział w podejmowaniu uchwały. Powyższe rozwiązania są dozwolone jeżeli umowa spółki albo statut nie zawierają innych postanowień w tym zakresie.

Ustawa rozszerza również zakres spraw, które mogą być rozpatrywane przez radę nadzorczą za pomocą opisanych wyżej środków. Głosowanie przy ich zastosowaniu będzie zatem możliwe przy

wyborze przewodniczącego rady i jego zastępcy, jak również przy powoływaniu, odwoływaniu i zawieszaniu w obowiązkach członka zarządu.

Zarówno w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, jak i spółce akcyjnej umożliwiające zostało podejmowanie uchwał Rady Nadzorczej w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość także w sprawach, dla których umowa / statut spółki przewiduje głosowanie tajne, o ile żaden z członków Rady Nadzorczej nie zgłosi sprzeciwu.

- **Przesunięcie terminu zatwierdzenia sprawozdań finansowych**

Rozporządzenie Ministra Finansów, wydane na podstawie przepisów tarczy Antykryzysowej 1.0. przewiduje przesunięcie terminów zatwierdzenia sprawozdań finansowych przez spółki kapitałowe – o dwa miesiące dla jednostek podlegających KNF i o trzy miesiące dla pozostałych jednostek. Złożenie do repozytorium dokumentów finansowych, w praktyce do KRS, będzie mogło więc nastąpić najpóźniej do 15 października 2020 r., z wyjątkiem jednostek objętych nadzorem KNF, dla których maksymalny termin to 15 wrzesień 2020 r.

- **Umożliwienie zdalnego składania zapisów na akcje**

W art. 437 Kodeksu spółek handlowych zmieniono §1 umożliwiając zapis na akcje także w postaci elektronicznej - wymaga to wypełnienia formularza udostępnionego w systemie teleinformatycznym i opatrzenia kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. Złożenie zapisu na akcje w postaci elektronicznej nie wymaga podpisu subskrybenta oraz spółki albo innego podmiotu upoważnionego do przyjmowania zapisów i wpłat na akcje, lecz przyjęcie zapisu w postaci elektronicznej wymaga poświadczenia przez podmiot przyjmujący zapis. Zmiana ta pozwoli spółkom akcyjnym na podwyższanie kapitału akcyjnego bez konieczności osobistego stawiennictwa potencjalnych subskrybentów akcji przy dokonywaniu wyżej wskazanych czynności oraz zapewni sprawniejsze dokonywanie procesu podwyższenia kapitału w spółce akcyjnej.

- **Zdalne obrady i głosowanie w innych podmiotach**

Przepisy tarczy antykryzysowej 2.0. przewidują w przypadku wprowadzenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, możliwość obrad i głosowania z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej także przez władze fundacji oraz stowarzyszenia oraz zgromadzenia uczestników, rady inwestorów oraz zgromadzenia inwestorów funduszy inwestycyjnych.

- **Zawieszenie obowiązku zgłaszania wniosków o ogłoszenie upadłości**

Wprowadzono zawieszenie obowiązku zgłaszania wniosków o ogłoszenie upadłości dla tych przedsiębiorców, którzy stali się niewypłacalni w czasie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii i jednocześnie na skutek epidemii COVID-19. Zgodnie z ustawą w czasie stanu epidemii bieg trzydziestodniowego terminu do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega przerwaniu. Oznacza to, że po odwołaniu stanu epidemii termin trzydziestu dni na zgłoszenie wniosku będzie dla ww. przedsiębiorców biegł na nowo. Ustawa wprowadza także domniemanie, zgodnie z którym jeżeli stan niewypłacalności powstał w czasie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 domniemywa się, że zaistniał z powodu COVID-19.

Do zawieszenia obowiązku składania wniosków upadłościowych Tarcza antykryzysowa 2.0 dostosowała sposób liczenia terminów dotyczących bezskuteczności czynności prawnych upadłego (dotychczas liczonych wstecz od dnia zgłoszenia wniosku). Nowa ustawa przewiduje, że jeżeli dłużnik

skorzysta z dobrodziejstwa zawieszenia obowiązku zgłoszenia wniosku i złoży wniosek o ogłoszenie upadłości w nowym terminie, a brak jest wcześniejszego wniosku wierzyciela o ogłoszenie jego upadłości, to określone przepisami Prawa upadłościowego terminy, dla których obliczenia znaczenie ma dzień zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości wydłuża się o liczbę dni pomiędzy dniem zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości, a dniem, w którym wniosek ten winien być złożony na starych zasadach. Upraszczając: termin będzie liczony w taki sposób, jakby wniosek o ogłoszenie upadłości został złożony w terminie, który obowiązywałby, gdyby nie wprowadzono Tarczy antykryzysowej 2.0 (czyli 30 dni od powstania stanu niewypłacalności).

- **Wnioski restrukturyzacyjne uznane za sprawy pilne**

Tarcza antykryzysowa 2.0 przewiduje uznanie za sprawy pilne spraw o rozpoznanie wniosku restrukturyzacyjnego. Oznacza to, że bieg terminów sądowych i procesowych w tych sprawach nie ulega zawieszeniu ani nie wstrzymuje się jego rozpoczęcia, pomimo obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii. Ponadto jeżeli dany sąd z powodu epidemii nie będzie w stanie procedować, to do rozpoznania spraw pilnych zostanie wyznaczony inny sąd, który sprawy te przejmie.

PRAWO NIERUCHOMOŚCI

- **Przedłużenie umów najmu i zakaz ich wypowiedania**

W przypadku gdy czas obowiązywania umowy najmu lokalu zawartej przed dniem wejścia w życie ustawy upływa po tym dniu (czyli 31 marca 2020 r.), a przed dniem 30 czerwca 2020 r., umowa ta ulega przedłużeniu do dnia 30 czerwca 2020 r., na warunkach dotychczasowych. Przedłużenie umowy następuje na podstawie oświadczenia woli najemcy.

Zasada ta nie będzie miała zastosowanie jedynie w ściśle określonych przypadkach, np. jeśli najemca zalega z zapłatą czynszu (w okresie 6 miesięcy przed dniem wejścia w życie ustawy) za co najmniej jeden okres rozliczeniowy, jeżeli łączna wartość tych zaległych należności przekroczyła kwotę czynszu należnego za jeden miesiąc, lub jeżeli w czasie obowiązywania umowy najmu lokalu najemca używał tego lokalu w sposób sprzeczny z umową lub niezgodnie z przeznaczeniem lokalu lub zaniedbywał obowiązki, dopuszczając do powstania w tym lokalu szkód. Z ochrony nie może skorzystać też ktoś, kto ma tytuł prawny do innego lokalu mieszkalnego, ale tylko położonego w tej samej lub pobliskiej miejscowości, spełnia warunki przewidziane dla lokalu zamiennego, chyba że najemca nie może z przyczyn od niego niezależnych używać tego lokalu.

Poza wyjątkami określonymi w ustawie nie można także do dnia 30 czerwca 2020 r. wypowiedać najemcy umowy najmu lub wysokości czynszu.

W przypadku natomiast, gdy wypowiedzenie umowy najmu lokalu mieszkalnego przez wynajmującego lub wypowiedzenie przez niego wysokości czynszu w takim lokalu nastąpiło przed dniem wejścia w życie ustawy, a termin tego wypowiedzenia upływa po tym dniu, a przed dniem 30 czerwca 2020 r., termin wypowiedzenia ulega przedłużeniu do dnia 30 czerwca 2020 r.

- **Zwolnienia najemców z czynszu dla galerii**

Sklepy znajdujące się w galeriach handlowych nie będą musiały płacić czynszu za najem powierzchni w galeriach handlowych, gdy nie pracują z powodu zakazania im prowadzenia działalności w czasie epidemii. W okresie obowiązywania zakazu prowadzenia działalności w obiektach handlowych o

powierzchni sprzedaży powyżej 2000 mkw zgodnie z właściwymi przepisami, wygasają wzajemne zobowiązania stron umowy najmu, dzierżawy lub innej podobnej umowy, przez którą dochodzi do oddania do użytkowania powierzchni handlowej.

Najemca, który chce skorzystać z tej możliwości musi złożyć udostępniającemu bezwarunkową i wiążącą ofertę woli przedłużenia obowiązywania umowy na dotychczasowych warunkach o okres obowiązywania zakazu przedłużony o sześć miesięcy.

- **Zmiany w zakresie oddawania inwestycji do użytkowania**

Tarcza antykryzysowa 2.0 wprowadza, wyłączenie na czas trwania stanu zagrożenia epidemicznego oraz stanu epidemii, stosowanie przepisów nakładających na inwestora obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie przed przystąpieniem do użytkowania w odniesieniu do obiektów, których budowa wymaga pozwolenia na budowę i które są zaliczane do kategorii obiektów wymienionych w art. 55 ust. 1 pkt 1 prawa budowlanego, a także w razie zamiaru przystąpienia do użytkowania obiektu budowlanego przed wykonaniem wszystkich robót budowlanych.

W takich okolicznościach przed przystąpieniem do użytkowania konieczne będzie dokonanie zgłoszenia o zakończeniu robót budowlanych, a także brak sprzeciwu organu nadzoru budowlanego.

Co istotne, Tarcza antykryzysowa 2.0 nie zmieniła art. 15zszs ust. 8 pkt 2), zgodnie z którym bieg terminu w innej sprawie, w której brak wyrażenia przez organ sprzeciwu, wydania decyzji, postanowienia albo innego rozstrzygnięcia uprawnia stronę lub uczestnika postępowania do podjęcia działania, dokonania czynności albo wpływa na zakres praw i obowiązków strony lub uczestnika postępowania, nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na okres stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID. Powyższe oznacza, że po zgłoszeniu zakończenia robót budowlanych nie można przystąpić do użytkowania budynku po bezskutecznym upływie 14 dni na wniesienie przez organ nadzoru budowlanego sprzeciwu. Konieczne więc będzie uzyskanie zaświadczenia o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu, albo zaświadczenia potwierdzającego, że organ nie wnosi sprzeciwu od zamierzonego przystąpienia do użytkowania.

BIEG TERMINÓW MATERIALNYCH I PROCESOWYCH

- **Zawieszenie biegu terminów administracyjnych i karnych**

Przepisy Tarczy przewidują wstrzymanie, w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19, nierozpoczętych i wstrzymanie rozpoczętych terminów przewidzianych przepisami prawa administracyjnego:

- 1) od zachowania których jest uzależnione udzielenie ochrony prawnej przed sądem lub organem,
- 2) do dokonania przez stronę czynności kształtujących jej prawa i obowiązki,
- 3) przedawnienia,
- 4) których niezachowanie powoduje wygaśnięcie lub zmianę praw rzeczowych oraz roszczeń i wiarygodności, a także popadnięcie w opóźnienie,
- 5) zawitych, z niezachowaniem których ustawa wiąże ujemne skutki dla strony,

6) do dokonania przez podmioty lub jednostki organizacyjne podlegające wpisowi do właściwego rejestru czynności, które powodują obowiązek zgłoszenia do tego rejestru, a także terminów na wykonanie przez te podmioty obowiązków wynikających z przepisów o ich ustroju.

Ponadto, w okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 nie będzie bieгло przedawnienie karalności czynu oraz przedawnienie wykonania kary w sprawach o przestępstwa, przestępstwa i wykroczenia skarbowe oraz w sprawach o wykroczenia.

- **Zawieszenie biegu terminów procesowych**

W okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii bieg terminów procesowych i sądowych w postępowaniach sądowych, sądowno administracyjnych, karnych, karno-skarbowych, w sprawach o wykroczenia, administracyjnych, podatkowych, celno-podatkowych i innych postępowaniach prowadzonych na podstawie ustaw nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres. W tym okresie nie przeprowadza się rozpraw ani posiedzeń jawnych, z wyjątkiem rozpraw i posiedzeń jawnych w sprawach pilnych.

Powyższą regulacją nie zostały objęte terminy dla dokonania czynności przewidzianych kodeksem wyborczym oraz terminy w sprawach wniosków i pytań prawnych do Trybunału Konstytucyjnego.

Jednocześnie przewidziano wyłączenie, zgodnie z którym nie ulegnie wstrzymaniu i zawieszeniu bieg terminów w postępowaniach sądowych i sądowno-administracyjnych zaliczonych do spraw pilnych.

ODROCZENIA I PRZESUNIĘCIA NIEKTÓRYCH TERMINÓW

- **Pracownicze Plany Kapitałowe – przesunięcie terminu wdrożenia II fazy programu**

Zmianie uległy terminy wdrożenia PPK dla pracodawców z II fazy wdrożenia PPK. Nowe obowiązujące terminy dla pracodawców, którzy zatrudniali 30 czerwca 2019 r. co najmniej 50 osób zatrudnionych, to: 27 października 2020 r. – na zawarcie umowy o zarządzanie PPK oraz 10 listopada 2020 r. – na zawarcie umowy o prowadzenie PPK.

- **Zmiana terminu zgłoszenia do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych**

Specustawa wydłużyła termin zgłoszenia informacji o beneficjentach rzeczywistych dla spółek, które zostały wpisane do KRS przed dniem wejścia w życie przepisów dotyczących Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych (13 października 2019 r.). Mają one obowiązek zgłosić informacje o beneficjentach rzeczywistych do 13 lipca 2020 r. (poprzednio obowiązujący termin to 13 kwietnia 2020 r.)

Natomiast nic się nie zmieniło dla podmiotów, które zostały wpisane do KRS po 13 października 2019 r., - nadal mają one obowiązek zgłosić dane beneficjenta rzeczywistego nie później niż w terminie 7 dni od dnia wpisu do KRS.

- **Zmiana kodeksu cywilnego przyznającą osobom prowadzącym jednoosobową działalność gospodarczą uprawnienia konsumentów**

30 lipca 2019 roku uchwalono ustawę o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych. Nowelizacja zmienia m.in. kodeks cywilny oraz ustawę o prawach konsumenta w zakresie, w jakim osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą będą korzystały z ochrony przewidzianej dla konsumentów. Zmiana miała wejść w życie z dniem 1 czerwca 2020 roku. Specustawa zmieniła termin wejścia w życie nowelizacji na 1 stycznia 2021.

Sigeon IP sp. z o.o.

Grzelak i Wspólnicy

Kancelaria patentowo-prawna

Doradztwo biznesowe w IP

Ul. Raławicka 146 p.II

02-117 Warszawa

Tel.+48 22 40 50 401/301

Fax.: +48 22 50221

www.sigeon.pl

Opracowanie:

mec. Małgorzata Cichosz

malgorzata.cichosz@sigeon.pl

Zastrzeżenie:

Treść niniejszego dokumentu służy wyłącznie celom informacyjnym i nie stanowi porady prawnej ani jej substytutu.

W celu uzyskania porady prawnej odnoszącej się do konkretnych okoliczności skontaktuj się z prawnikiem kancelarii Sigeon IP.